

Nummer Toegang: LAAN

Laan, (Dom) H. (Hans) van der /
Verzameling

Laan, Dom. Hans van der

Het Nieuwe Instituut 1943-1978, (1904-1991)

I N H O U D S O P G A V E

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF.....	5
Voorwaarden voor raadpleging en gebruik.....	6
Geschiedenis van de archiefvormer.....	6
Bereik en inhoud.....	7
Verwant materiaal.....	7
BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDELEN.....	9
BIJLAGEN.....	13

Beschrijving van het archief

Naam archiefblok:

Laan, (Dom) H. (Hans) van der / Verzameling

Periode:

1943-1978, (1904-1991)

Omvang:

0,63 meter

Archiefbewaarplaats:

Het Nieuwe Instituut

Archiefvormers:

Laan, Dom. Hans van der

Voorwaarden voor raadpleging en gebruik
Het archief is openbaar, maar (nog) niet ontsloten

Geschiedenis van de archiefvormer

1891-1921, L. van der Laan

Leonardus (Leo) van der Laan (1864-1942) vestigde zich in 1891 als zelfstandig architect te Leiden. Voor die tijd had hij als schrijnmaker een atelier voor neogotische kerkmeubelen. In 1893 trouwde Leonard van der Laan met Anna Stadhouder (1871-1941). Zij gingen wonen op de Hooglandsche Kerkgracht 23 te Leiden.

Het echtpaar kreeg 11 kinderen; zes jongens en vijf meisjes. De kinderen kregen een katholieke opvoeding die grote invloed heeft gehad op hun verdere leven. Van de jongens werden Wim en Leo medicus en Jos technisch adviseur. Jan, Hans en Nico volgden een opleiding tot architect aan de Technische Hogeschool Delft. Van de meisjes trad Corry in bij de Kanunnikessen van de H. Augustinus en Hélène bij de Servantes des Pauvres. Jeanne en Juliette traden in het huwelijk, Jo bleef ongehuwd.

Met zijn broer Johannes Theodore (Hans) van der Laan (1904-1991) discussieerde Jan veel over architectuur. Beiden hadden een zeer sterk gevoel voor verhoudingen maar gingen hun eigen weg. Hans was in 1929 toegetreden tot de orde van St. Benedictus en had zich ontwikkeld tot een echte denker. Hij verbleef in het klooster te Oosterhout en verhuisde in 1968 naar het klooster St. Benedictusberg te Lemiers waarvoor hijzelf de abdijkerk had ontworpen. Hans schreef over de leer van het plastische getal, een leer waarmee hij de architectuur naar een hogere orde wilde brengen door middel van de juiste maten en verhoudingen. Samen met broer Nicolaas (Nico) van der Laan (1908-1986) gaf Hans van 1945 tot 1973 de cursus 'kerkelijke architectuur' te 's-Hertogenbosch en bouwde hij in de stijl van de door hem ontwikkelde Bossche School. Nico van der Laan was als architect gevestigd te Den Bosch.

De drie broers hadden samen met enkele andere studenten uit Delft onder leiding van Granpré Molière gezocht naar 'richtlijnen voor een bouwkunst, die niet alleen van menselijke waardigheid, maar ook enigszins van goddelijke majesteit zou getuigen'. Vanaf 1932 trokken zij zich met Pasen jaarlijks terug om de bouwkunst te overdenken.

Bereik en inhoud

46354; Uitbreiding van het klooster Sint-Benedictusberg, Lemiers

Verwant materiaal

Buiten het NAI: het archief van Dom van der Laan berust bij het klooster Sint-Benedictusberg in Lemiers bij Vaals.

Beschrijving van de series en archiefbestanddelen

- LAANa1** een klein deel van de (dubbelen van) het lesmateriaal van Dom van der Laan, meerendeels gestencilde lezingen, collegestof en artikelen, deze dubbelen zijn een schenking van het klooster (2000.34);
z.jr. 1 doos
1. Kruithuis, Den Bosch, 1960
- Eerste les over de architectonische dispositie, 9 januari Over de dispositie van het koorgebed, 20 februari 1960
 - Tweede les over de architectonische dispositie, 2 april 1960
 - Derde les over de architectonische dispositie, 25 juni en 23 juli 1960
 - Bijzondere les over de ceremonies van de H.Mis (van de band overgenomen), 23 juli 1960
 - Correctie van de derde les over de architectonische Dispositie, 25 juni en 23 juli 1960 blz. 10
 - Vierde les over de architectonische dispositie, 5 november 1960
 - Vijfde les over de architectonische dispositie, 28 januari 1961
 - Zesde les over de architectonische dispositie, 4 maart en 17 juni 1961
 - Zevende les over de architectonische dispositie, 22 juli en 9 sept. 1961
 - Negende les over de architectonische dispositie, 3 februari 1962
 - Tiende les over de architectonische dispositie, 7 april 1962
 - Elfde les over de architectonische dispositie, 16 juni 1962
 - Twaalfde les over de architectonische dispositie, 15 september 1962
 - Dertiende les over de architectonische dispositie, 20 oktober 1962
 - Veertiende les over de architectonische dispositie, 15 december 1962
 - Lesdag, bandopname van het eerste uur, 9 december 1967
 - Excursie naar de abdijkerk van Vaals, 6 juli 1968 (bandopname)
 - cursusjaar 1970, De architectonische ruimte I
 - cursusjaar 1970, De architectonische ruimte II
 - cursusjaar 1970, De architectonische ruimte III
 - cursusjaar 1971, De architectonische ruimte IV
 - cursusjaar 1971, De architectonische ruimte V
 - Algemene lesdag; beschouwingen over Liturgie, 8 januari 1972
 - Studieobjecten van de cursus Kerkelijke Architectuur, 8 januari 1972
 - Algemene beschouwingen over het huis, 22 april 1972
 - Het menselijk verblijf in stedelijk verband, 21 oktober 1972
 - Algemene lesdag; ruimte en vorm, achtergrond van het Plastische Getal. 1e uur. Inleiding. 16 juni 1973
 - Zestien stedelijke disposities naar aanleiding van..., 26 mei 1973
 - Tweede serie lessen over de architectonische dispositie. Inleiding. 27 februari 1965
 - Nabeschouwingen op de lezing van Ir van Ravesteyn over de doorbraak naar de St. Pieter te Rome, 13-14 april 1956
 - Eerste les over het plastische getal of de architectonische ordonnantie, 28 november 1953
 - Tweede les over het plastische getal of de architectonische ordonnantie, 12 december 1953
 - Derde les over het plastische getal of de architectonische ordonnantie, 2 januari 1954
 - Vierde les over het plastische getal of de architectonische ordonnantie, 30 januari 1954
 - Vijfde les over het plastische getal of de architectonische ordonnantie, 27 februari 1954
 - Zesde les over het plastische getal of de architectonische ordonnantie, 27

maart 1954

- Correctie van de tweede helft van de zesde les over het plastische getal op 27 maart 1954

- Zevende les over het plastische getal of de architectonische ordonnantie, 29 mei 1954

- Achtste les over de plaats van het plastische getal in het onderwijs van de cursus Kerkelijke Architectuur te 's-Hertogenbosch, 26 juni 1954 (2x)

- Negende les over het plastische getal of de architectonische ordonnantie, 2 oktober 1954

- Tiende les over het plastische getal of de architectonische ordonnantie, 13 november 1954

- Elfde les over het plastische getal of de architectonische ordonnantie, 22 januari 1955

- Twaalfde les over het plastische getal of de architectonische ordonnantie, 19 februari 1955

- Dertiende les over het plastische getal of de architectonische ordonnantie. Antwoord op een vraag van een der cursisten. 2 april 1955

- Veertiende les over het plastische getal of de architectonische ordonnantie, 7 en 21 mei 1955

- Vijftiende les over het plastische getal of de architectonische ordonnantie, 19 november 1955 en 14 januari 1956

- Zestiende en laatste les over het plastische getal of de architectonische ordonnantie, 3 maart 1956

2 Uit de samenvatting van een gesprek met Dom vd Laan over 'het huis' door Dom Talma, april 1960

3 Bouwen en bidden; lezing gehouden door Pater H. van der Laan op de jaarlijkse Vriendendag, de 15e oktober 1966, voor de inzegening van het Kruismonument.

4 H. van der Laan, Liturgie en architectuur. Overdruk uit Internationaal Katholiek Tijdschrift *Communio* derde jaargang, nummer 6 nov-dec 1978

5 *Mesure et nombre dans l'architecture* (Vd Laan '50)

6 Abdij Mamelis, Vaals. Feest van Kerkwijding, 4 mei 1970

7 Beknopte uiteenzetting van het Plastisch Getal door Dom van der Laan, gedurende een gesprek met de architecten: vd. Broek, Merckelbach, Rietveld, Brouwer en vd. Grinten.

8 Studiebijeenkomst op de Rijnsburgerweg 160 te Leiden, 19-20 april 1947

9 Bouwen ter eere Gods, Zwolle 19 januari 1950 (brief)

10 Kunst en Kerk, Begijnhof 12 juli 1952 (brief)

11 Kunst en maatschappij, Begijnhof Breda 28 juli 1952

12 Dom H. van der Laan, 'Het domein van de kunst', lezing gehouden te 's-Hertogenbosch op de studiebijeenkomst van 8-9 november 1952

13 Geschriften van de Vereniging voor Latijnse liturgie, nummer 2. 'De Romeinse mis na Vaticanum II

14 Geschriften van de Vereniging voor Latijnse liturgie, nummer 1. Dom H. van

der Laan O.S.B. De liturgie.

15 Liturgische vormleer I en II, 5 en 12 oktober 1977

16 Liturgische vormleer III en IV, 2 en 23 november 1977

17 Liturgische vormleer V en VI, 7 en 21 december 1977

18 Liturgische vormleer VII en VIII, 22 februari en 8 maart 1978

19 Liturgische vormleer IX en X, 22 maart en 19 april 1978

20 Pater Hans van der Laan O.S.B., zijn werk als monnik van de St. Paulusabdij te Oosterhout

21 Nico van der Laan; 'architectonische beschouwingen over ruimte, vorm en verhouding en over een zekere speelruimte die hierbij de hoofdrol speelt.'

22 'Leidraad voor het beoordelen van kerkgebouwen' 1964

23 Werkgroep Kerkelijke Architectuur: 1e les Dom van der Laan. Begijnhof Breda 6 april 1946

24 'architectonische beschouwingen over ruimte, vorm en verhouding en over een zekere speelruimte die hierbij de hoofdrol speelt.', 1943

25 'St. Adelbert, officieel orgaan van de St. Adelbert-Vereniging. Jaargang 1960. Nummer 5 (mei)

26 Cursus 'Kerkelijke Architectuur' te 's-Hertogenbosch. Studiebijeenkomst 23-24 april 1949: 'Over maat en getal in de architectuur' ingeleid door Dom H. van der Laan OSB.

27 "Mishoren met goede manieren'. Utrecht, 6 februari 1958

28 'Kleding, twee voordrachten gehouden op de vijfde studiebijeenkomst van de cursus voor Kerkelijke Architectuur te 's-Hertogenbosch, over paramentiek. Door Dom van der Laan, monnik van Oosterhout. (Overdruk van het Katholiek Bouwblad)

LAANpf1

na een tentoonstelling achtergebleven aantal lichtdrukken van de volgende gebouwen:

z.jr.

12 lichtdrukken

- Voltooiing Abdij St. Benedictusberg Mamelis (Vaals/Lemiers); Architecten Van der Laan en Van Hal, 1984, 5 lichtdrukken
- Abdij Roosenberg Waasmunster, Van der Laan en Van Hal Rosmalen, bestektekeningen 1974, 4 lichtdrukken
- Jesu Moder Marias Kloster, Tomelilla Zweden, Van der Laan, Rik van der Laan en Rudi de Bruin, 1988, 3 lichtdrukken, 1988

LAANf1

"Vaals, 1991 - A prayer for architecture"
1991

foto op paneel in lijst

betreft een foto van een biddende Dom van der Laan in de Abdij te Vaals foto is voor het eerst gepresenteerd in de tentoonstelling: "50 years Loodwicks Press Images" in Amsterdam 1991 binnen de deelininstallatie "Lecon pour l'architect"

Bijlagen

LAAN_pII_ibw.pdf

Er is geen toegang, deze is d.d. 24-9-2007 nog in bewerking